

Motion till riksdagen 2005/06:U212

av **Sten Tolgfors (m)**

Folkrepubliken Kinas kärnvapenrustningar

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om Folkrepubliken Kinas kärnvapenupprustning samt missilprogram.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om risken för en upprustningsspiral i Asien.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om vikten av en tydlig svensk kritik av Folkrepubliken Kinas kärnvapenrustning.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att Folkrepubliken Kina måste mätas efter samma måttstock som alla andra länder vad gäller upprustning och utrikespolitiskt agerande.

2 Motivering

Folkrepubliken Kinas samlade militärutgifter uppges öka med mer än tio procent om året. I en tid då världens stora länder genomfört en period av nedrustning har Folkrepubliken Kina upprustat.

Den svenska regeringen har dock inte tagit upp saken med Folkrepubliken Kinas ledare när dessa besökt Sverige.

Jag ställer en skriftlig fråga varje gång regeringen möter en kinesisk ledare huruvida man tagit upp Taiwan, MR och kärnvapenfrågorna vid mötena. Den svenske utrikesministern tog inte upp Kinas kärnvapenprogram när hon mötte folkrepublikens utrikesminister Il Zhaoxing den 15 april 2004. Inte heller då Folkrepubliken Kinas vice premiärminister Wu Yi år 2005 besökte Sverige togs kärnvapenfrågan upp av regeringen. Det är en oacceptabel eftergivenhet gentemot diktaturens ledning.

Fel! Okänt namn på

Mycket tyder på att kärnvapenupprustningen i Asien i allmänhet och Ostasien i synnerhet kommer att bli den dominerande säkerhetspolitiska frågan i världen i framtiden. Nordkoreas irrationella agerande och Folkrepubliken Kinas rustningar gör detta oroväckande sannolikt.

Det finns en rädsla hos människor i Japan, Sydkorea och Taiwan för missilangrepp och militärt våld från grannländer. I Japan och Sydkorea orsakas rädslan främst av Nordkorea, men i Taiwan stammar den entydigt från Folkrepubliken Kina. Det finns anledning att varna för risken för en upprustningspiral i Asien, om omvärlden inte förmår att hantera Nordkoreas kärnvapenplaner och dämpa Kinas nukleära rustning.

Kina har i alla fall tidigare exporterat teknik och kunnande kring kärnvapen.

Det finns en betydande oro hos många för att Kina ska använda hot om kärnvapen för att höja priset för omvärldens – särskilt USA:s – försvar av Taiwan. Då riskeras en upptrappning av den potentiella faran i regionen, som är avsevärd.

Att Kinas kärnvapenrustningar har förändrat den strategiska balansen i regionen och landets roll i kärnvapenspridningen har knappt noterats i den svenska debatten – detta i ett land som traditionellt har berömt sig av att vara ett land som strävar efter nedrustning.

Att Folkrepubliken Kina är en betydande ekonomi i vardande, får inte hindra kritik när sådan är befogad. Hopp om en framtida marknad kan inte motivera att vi undviker att kritisera brister i mänskliga rättigheter och landets militära rustningar.

Folkrepubliken Kina kan inte bedömas med annan måttstock än andra länder.

3 Ny kapacitet

Folkrepubliken Kina har under de senaste åren ökat sin kärnvapenkapacitet betydligt. Kina har, tillsammans med USA och Ryssland, full nukleär förmåga och kan avlossa robotar från marken, luften och havet.

Kina har under de senaste åren löpande utvecklat sina möjligheter att utsträcka militär förmåga utanför det egna området. Ett exempel är ny långdistansmissilteknik som förändrar den strategiska balansen i regionen. Folkrepubliken Kina har också ubåtsbaserade långdistansrobotar med kärnvapenkapacitet. Som det verkar har Kina inte MIRV-förmåga i dagsläget. Det håller dock på att ändras.

För närvarande utvecklar Kina nästa generation robotar, som heter Dongfeng 41, som skall klara att bära tio stridsspetsar mer än 12 000 kilometer.

4 Reaktioner på kärnvapenkapacitet

Sverige har inte varit tillräckligt uppmärksamt på Kinas kärnvapenkapacitet. Inte ens när Folkrepubliken Kinas högsta ledare besöker Sverige finns Kinas kärnvapenprogram på den svenska regeringens agenda.

Sverige måste markera att Kinas kärnvapenrustningar är allvarliga och oroande. Frågan måste också tas upp inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken i EU.

Det finns andra länder som har större kärnvapenarsenaler än vad Folkrepubliken Kina har. Men det är Kinas ambition som är intressant. Man arbetar nu aktivt för att skaffa sig ny kapacitet både vad gäller stridsspetsarna som sådana och vad gäller kärnvapenbärare. Det är nu vi kan medverka till att begränsa rustningarna.

Den bristande tydligheten mot Folkrepubliken Kina vad gäller landets kärnvapen- och missilpolitik är långsiktigt riskabel. Tystnad riskerar att sända en signal att omvärlden accepterar landets nukleära rustningar, att det är okontroversiellt för Kina att fortsätta rusta.

Den tidigare utrikesministern i Sverige signalerade att hon var beredd att efter oppositionens påståttningar öka tydligheten i Sveriges ställningstaganden gentemot Folkrepubliken Kinas rustningar, men än återstår det för regeringen att omsätta denna föresats i praktiken. Dessvärre har regeringen återkommande visat betydande otydlighet gentemot Kinas rustningar.

Stockholm den 26 september 2005

Sten Tolgfors (m)